

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 224)
energiministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres
stedfortrædere

Bilag Journalnummer

Kontor

1 400.C.2-0

EU-sekr.

19. november 1999

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 26. november 1999 - dagsordenspunkt rådsmøde (energiministre) den 2. december 1999 - fremsendes vedlagt Miljø- og Energiministeriets notat over de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

AKTUELT NOTAT

til Folketingets Europaudvalg

ENERGISTYRELSEN 14. kontor J.nr.
2226-0002 Ref.
svf/europaudvalget/postkassen/0020ENS
0020

Den 18. november 1999

Rådsmøde (energi) den 2. december 1999.

1. Strategi for integration af miljøaspekter og bæredygtig udvikling i energipolitikken (side 2)

- rapport til Det Europæiske Råd i Helsingfors.

2. Direktiv 96/92/EF vedrørende fælles regler for det indre marked for elektricitet: Status for implementering og harmoniseringskrav (side 5)

KOM (99) 164 endelig udgave

- orientering fra Kommissionen og vedtagelse af rådskonklusioner.

3. Forslag til Europa Parlamentets og Kommissionens direktiv vedrørende energieffektivitetskrav til forkoblinger i lysstofrør (side 8)

KOM(99) 296 endelig udgave

- orienterende debat.

4. Kommissionens meddelelse om en styrkelse af den nordlige dimension af europæisk energipolitik (side 11)

- præsentation fra Kommissionen samt vedtagelse af rådskonklusioner.

5. Forslag til direktiv om adgang for el fra vedvarende energi til det indre elmarked (side 12)

- orientering fra Kommissionen.

6. Direktiv 98/30/EF vedrørende fælles regler for det indre marked for naturgas: Harmoniseringsrapport

- præsentation fra Kommissionen.

[Supplerende aktuelt notat vil blive fremsendt snarest muligt.]

7. Meddelelse fra Kommissionen vedrørende forsyningsikkerhed og andre aspekter af naturgas

- præsentation fra Kommissionen.

[Supplerende aktuelt notat vil blive fremsendt snarest muligt.]

8. Det Europæiske Energi Charter

- rapport om fremskridt

- (evt.) vedtagelse af forhandlingsdirektiver for en aftale om transit.

[Supplerende aktuelt notat vil blive fremsendt snarest muligt].

-

-

1. Strategi for integration af miljøaspekter og bæredygtig udvikling i energipolitikken

1. Baggrund

Formandskabets forslag til strategi er led i opfølgningen på konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Cardiff, juni 1998, hvor stats- og regeringscheferne opfordrede rådene af energi-, landbrugs- og transportministre til at integrere miljøhensyn i sektorpolitikkerne og til at afgive en fremskridtsrapport herom til mødet i Det Europæiske Råd i Wien den 11. - 12. december 1998. På baggrund af denne fremskridtsrapport inviterede Det Europæiske Råd rådet af energiministre til at fortsætte arbejdet med henblik på at fremlægge en omfattende strategi for integration af miljøaspekter og bæredygtighed i energipolitikken på mødet i Det Europæiske Råd i Helsinki den 10. december 1999.

2. Indhold

Energisektorens særlige ansvar for opnåelsen af miljøbeskyttelse og bæredygtig udvikling anerkendes indledningsvist i oplægget, om end der peges på, at en række andre sektorer også må bidrage. Integration af miljøhensyn har været på den energipolitiske dagsorden siden begyndelsen af 1980'erne, og der er sket fremskridt siden da. Det understreges, at princippet

om subsidiaritet må være et væsentligt princip for strategien, bl.a. i lyset af at de væsentligste energipolitiske valg er overladt til medlemslandene. Det fælles, overordnede politiske grundlag består i at

- fremme energieffektivitet og -besparelser,
- øge anvendelsen af sikre kulstoffrie energiformer, navnlig vedvarende energiformer, og
- reducere miljøvirkningerne af produktion og anvendelse af traditionelle brændsler.

Følgende indsatsområder prioriteres:

- udvikling af det indre marked for energi
- internalisering af eksterne miljøomkostninger
- fremme af forskning og udvikling af ny energiteknologi
- samarbejde mellem medlemslandene med hensyn til klimaforpligtelserne
- bedre samarbejde med tredjelande, navnlig i relation til udvidelsen
- udvikling af Kyotoprotokollens fleksible mekanismer.

Strategiens handlingsprogram for 1999-2002 består navnlig i at gennemføre allerede eksisterende beslutninger og programmer, herunder etablering af det indre marked for el og gas, energirammeprogrammet med dets udvikling af energibesparelser (SAVE), vedvarende energi (ALTENER), eksterne relationer (SYNERGY) og ren kulanvendelse (CARNOT), samt implementeringen af det 5 rammeprogram for forskning med særlig fokus på temaprogrammet om "energi, miljø og bæredygtig udvikling".

Dertil kommer en række nye indsatsområder samt forslag under forhandling som kan styrke strategien. Det gælder fælles og koordinerede virkemidler, såsom et VE-direktiv, en fornyet indsats med hensyn til energimærkning, fremskridt med hensyn til forhandlingerne om energibeskatning på fællesskabsplan, en kommende handlingsplan for energieffektivisering, samt udvikling af et regime for handel med udledningstilladelser. Med hensyn til foranstaltninger efter 2002 opfordres Kommissionen til at fremlægge en analyse af optionerne på længere sigt, som skal inkludere følgerne af en udvidelse af EU.

Med henblik på at følge udviklingen skal der udvikles en række passende indikatorer, som afspejler de politiske hovedproblemstillinger. Strategien foreslås evalueret hvert andet år på basis af en rapport fra Kommissionen.

3. Nærhed og proportionalitet

Amsterdamtraktatens artikel 6 fastslår, at miljøbeskyttelseskrav skal integreres i udformningen og alle Fællesskabets politikker og aktioner skal gennemføres med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling.

4. Høring

Formandskabets strategioplæg har været sendt i høring i en bredere kreds. Ud af 15 er der modtaget svar fra 5 høringsparter. Af disse har 2 ingen nævneværdige bemærkninger.

Danske Elværkers Forening (DEF) finder, at forslaget indeholder en række elementer, der er i overensstemmelse med elskabernes holdninger til miljø- og energispørgsmål. DEF finder det væsentligt, at der skabes regler, der gælder for alle EU-lande, således at man undgår konkurrenceforvridning. Samtidig er det positivt, at der lægges op til, at der skal tages hensyn til nationale prioriteringer og karakteristika, og at der sker en samlet prioritering af de forskellige indsatsområder, således at ressourcerne anvendes optimalt.

DEF har hæftet sig ved en række emner, hvor Danmark allerede er meget langt fremme, herunder forøget energieffektivitet, energibesparelser, vedvarende energikilder og kraftvarmeproduktion. DEF peger på, at en fælles EU-politik er særligt påkrævet med hensyn til det indre marked for el og gas, handel med emissionstilladelser samt energibeskatning. DEF finder det ligeledes vigtigt, at medlemslandene bruger ens opgørelsesmetoder for miljøforhold, herunder varedeklarationer, grønne certifikater og miljøstatistikker mv. Dette er navnlig vigtigt i relation til handel med omsættelige emissionstilladelser og grønne certifikater.

Organisationen for Vedvarende Energi (OVE) og Samvirkende Energi- og Miljøkontorer (SEK) hilser det i deres fælles høringsvar velkomment, at EU-landene med denne strategi lægger op til at opprioritere miljøspørgsmål i EU's energipolitik.

OVE/SEK finder at det foruden at reducere miljøbelastningen ved brugen af energikilder med højt kulstofindhold også er vigtigt at reducere selve brugen af disse energikilder. Det samme gælder brugen af atomkraft, da denne har uacceptable miljøkonsekvenser, uanset at den ikke har et højt kulstofindhold.

OVE/SEK finder endvidere, at udviklingen af det indre energimarked ikke nødvendigvis giver nogen miljøforbedring. Strategien skal derfor generelt formuleres, så det fremgår, at miljøhensyn skal prioriteres i det indre marked. Tilsvarende giver udviklingen af de fleksible mekanismer efter Kyoto Protokollen ikke nødvendigvis nogen miljøgevinster, og strategien bør på samme måde formuleres, således at miljøhensyn skal prioriteres her. OVE/SEK foreslår videre, at Rådet inviterer Kommissionen til at fremlægge en oversigt over langsigtede strategier for en bæredygtig udvikling, og endelig foreslås det, at evalueringen af fremskridt bør finde sted hvert år i stedet for hvert andet.

Energimiljørådet finder det generelt positivt, at EU opfordrer medlemslandene til at integrere miljøhensyn i sektorpolitikkerne, herunder energi og transport.

Med hensyn til nærhedsprincippet finder Energimiljørådet, at det er en central forudsætning for at hævde princippet på miljøområdet, at der på fællesskabsplan fastlægges bindende og målbare mål for indsatsen, navnlig i lyset af energiområdets grænseoverskridende miljøpåvirkninger.

Energimiljørådet anbefaler videre at spørgsmålet om en CO₂-afgift på brændsler på Fællesskabsplan fremmes stærkt. Med hensyn til de fleksible mekanismer anbefales, at det i strategien præciseres, at regionale forsøg, herunder nordisk samarbejde, også kan omfatte handel med emissionsrettigheder. Endelig peger Energimiljørådet på, at der bør finde en koordinering sted af integrationen af miljøaspekterne i energi- og transportpolitikken.

5. Tidligere forelæggelser

Sagen blev første gang forelagt Folketingets Europaudvalg i forbindelse med rådsmødet (energi) den 13. november 1998. Udvalget modtog senest aktuelt notat den 29. april 1999, forud for mødet i udvalget den 7. maj 1999

2. Direktiv 96/92/EF vedrørende fælles regler for det indre marked for elektricitet: Status for implementering og harmoniseringskrav

KOM (99) 164 endelig udgave

1. Baggrund

Kommissionens anden rapport om harmoniseringsbehovene som følge af vedtagelsen af det indre marked for elektricitet skal ses som en supplerende rapportering om harmoniseringsbehov, som Kommissionen er forpligtet til at afgive i henhold til eldirektivets artikel 25. Kommissionen afgav sidste forår sin første rapport omhandlende behovet for harmonisering. Den vedrørte vedvarende energis adgang til det liberaliserede elmarked, jf. KOM(98) 167 af 16. marts 1998. Ved rådsmødet (energi) den 11. maj 1998 opfordredes Kommissionen til at inddrage andre områder for mulige harmoniseringsbehov end vedvarende energi, herunder spørgsmål som miljøbeskyttelse, beskatning af primærenergi, selskabsskat og fortrinsbehandling af offentlige virksomheder.

-

Under dette dagsordenspunkt vil Kommissionen endvidere orientere om status for implementeringen af eldirektivet og Rådet forventes at vedtage et sæt rådskonklusioner. I udkast til rådskonklusioner lægges der op til, at man i første række inviterer TSO'erne til at søge at løse de udestående problemer. Kommissionen inviteres imidlertid til inden næste rådsmøde, dvs. ved udgangen af første halvår 2000, at fremlægge en fremskridtsrapport og - såfremt der på det tidspunkt ikke er sket tilstrækkelige fremskridt - at fremlægge forslag til fællesskabsregulering af problemerne.

-

2. Formål og indhold af harmoniseringsrapporten

Formålet med Kommissionens rapport er at henlede Rådet og Europa-Parlamentets opmærksomhed på en række af allerede eksisterende eller forventede hindringer på det indre marked for elektricitet.

De områder, som Kommissionen har valgt at behandle i rapporten, er

Første del - hindringer for grænseoverskridende handel med elektricitet:

- transmissionskapacitetsproblemer (retfærdig fordeling af eksisterende kapacitet)
- grænsetariffer
- handel med tredjelande

Anden del - regulering af elektricitetsnettet på europæisk plan :

- diskussion af behovet for Fællesskabsregulering af elnettene mht. de problemer der afdækkes i første del

Tredje del - behovet for fairness på det europæiske elektricitetsmarked med hensyn til:

- miljøkrav
 - ensartede afskrivningsregler og regnskabsregler for nedlukning af atomkraftværker
 - beskatning.
-

3. Nærhed og proportionalitet

Kommissionens rapport er et debatoplæg, og der stilles ikke direkte forslag til Fællesskabsregulering. På flere områder præsenteres der problemstillinger, hvor én af flere løsningsmuligheder er at give Fællesskabet nye beføjelser. Kommissionen tager ikke stilling hertil, men ønsker med rapporten at igangsætte en debat om disse problemstillinger.

4. Høring

Rapporten har været sendt i høring hos elskabernes forskellige samarbejdsfora både på produktionssiden og på distributionssiden. Der er indkommet høringssvar fra:

- Elkraft System
- Eltra
- Danske Elværkers Forening
- ELFOR

Derudover har Håndværksrådet fremsendt høringssvar.

I. Generelt

Høringssvarene udtrykker en generel tilfredshed med indholdet i Kommissionens rapport og konklusionerne, og der er derfor i høringssvarene fokuseret på de områder, hvor beskrivelsen vurderes at være mangelfuld, eller hvor høringssvarterne er uenige i Kommissionens vurderinger.

II. Hindringer for grænseoverskridende elhandel

Eltra anfører i sit høringssvar, at der ikke, som foreslået af Kommissionen, er behov for et informationssystem, såfremt handlen reguleres gennem velordnede børssystemer som eksempelvis den nordiske elbørs. Der vurderes dog at kunne være behov for særlige regler for forbindelser mellem elbørserne.

I høringssvarene udtrykkes en generel tilfredshed med ideen om harmonisering i håndteringen af kortsigtede flaskehalsproblemer. Rapporten overser dog ifølge Elkraft System, at begrænsninger i overføringskapaciteten også kan opstå som følge af interne flaskehalsproblemer og ikke kun i overføringsevnen mellem to transmissionssystemer.

Rapportens forslag til håndtering af flaskehalsproblemer ved modkøb af transmissionsselskabet vurderes generelt som en god løsning i tilfælde af kortsigtede begrænsninger. Derimod vurderer Elkraft System, at det kan få utilsigtede konsekvenser, såfremt den frie adgang ved langvarige begrænsninger skal sikres gennem modkøb, specielt i tilfælde hvor et transmissionssystem anvendes som transit-område.

Der udtrykkes fra transmissionsselskabernes side tilfredshed med Kommissionens ønske om at begrænse retten til prioriteret anvendelse af overføringskapacitet og pligt til at stille ubrugt kapacitet til rådighed for spothandel. Derimod udtrykkes en vis skepsis vedrørende muligheden for etablering af direkte ledninger mellem to transmissionsområder, idet det vurderes at kunne forhindre transmissionsselskabernes mulighed for at sikre alle aktører ligelig adgang til forbindelserne. Håndværksrådet anfører, at Kommissionen bør sikre, at der ikke sker konkurrenceforvriddning som følge af, at producenter beslaglægger forbindelser mellem to transmissionsområder.

Der udtrykkes blandede meninger vedrørende Kommissionens planer om udarbejdelse af et nyt direktiv om regler for fri adgang til elnettet, da dette kan vise sig at blive en langvarig proces.

I høringssvarene udtrykkes en generel støtte til rapportens anbefaling af et ikke-transaktionsbaseret punkttariffsystem (: system hvor der for overføring af elektricitet betales samme transmissionsgebyr uafhængigt af afstanden mellem producent og forbruger), suppleret med kompensationer og afregning mellem transmissionssystemoperatørerne (TSO'erne). Det fremhæves dog, at det i praksis er umuligt at adskille transit fra anden import/eksport, hvorfor udligningen mellem TSO'erne bør ske på basis af den samlede udveksling.

III. Regulering af elektricitetsnettet på europæisk plan

Det anføres i høringssvarene, at der i relation til spørgsmålet om adgang og tarifiering af udlandsforbindelser er et behov for fælles regulering på EU-niveau.

-

5. Gældende dansk ret

Området er reguleret af elforsyningsloven.

-

6. Konsekvenser for Danmark

Der er ingen umiddelbare konsekvenser for Danmark

-

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Med notat af 28. april 1999, sendt til udvalget den 29. april 1999, forud for Rådsmødet (energi) den 11. maj 1999, fik udvalget en kort orientering om, at Kommissionen forventedes at forelægge harmoniseringsrapporten på nærværende rådsmøde.

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om energieffektivitetskrav for forkoblinger til lysstofbelysning

KOM(1999) 296 endelig udgave

1. Baggrund

Direktivforslaget indeholder et forslag til nedsættelse af energiforbruget i forbindelse med belysningsanlæg med lysstofrør. Et lysstofrør kan kun fungere, hvis det er forsynet med en forkobling, der er en strømbegrænser. Forkoblingen er normalt indbygget i armaturet. Forkoblinger, der fremstilles i forskellige typer (mekaniske og elektroniske), har et egetforbrug af strøm. Direktivet indeholder et forslag til en trinvis afvikling af de forkoblinger der har det største energiforbrug, således at energiforbruget i forbindelse med lysstofrørsbelysning reduceres.

Forbedring af den effektivitet, hvormed energi forbruges, er et centralt emne i EU's energipolitik, ligesom energieffektivitet er et af de væsentligste politiske virkemidler i bestræbelserne på at opfylde EU's mål om reduktion af drivhusgas-emissionerne, herunder CO₂-emissionerne.

Da elektricitet er af særlig betydning indenfor energisektoren - elektricitet udgør ca. 35% af den samlede energianvendelse og tegner sig for ca. 30% af de menneskeskabte CO₂ emissioner til atmosfæren - vedtog Rådet den 5. juni 1989 en beslutning

om et handlingsprogram til forbedring af elektricitetsudnyttelsen, PACE. Ifølge denne beslutning skal der ske en styring af de enkelte medlemsstaters foranstaltninger med Kommissionen i en koordinerende rolle. Kommissionen kan udføre egne foranstaltninger, hvor dette er hensigtsmæssigt. Vigtigheden blev understreget af Rådets beslutning af 29. oktober 1991 om etablering af SAVE-programmet. Rådet vedtog i 1996 et flerårigt program til videreførelse og styrkelse af SAVE-programmet. Et direktiv om fastlæggelse af krav til virkningsgrad i varmtvandskedler til husholdningsbrug - det første direktiv af sin art - blev vedtaget den 21. maj 1992. Et direktiv om energieffektivitetskrav til køleskabe mv. blev vedtaget i 1996.

Initiativer vedrørende energieffektivitet får indflydelse på det indre marked, idet de kan indebære krav til energiforbrugende udstyr. Disse krav harmoniseres derfor således, at eventuelle handelshindringer forebygges som følge af nationale krav.

Kommissionen har tilkendegivet, at den har til hensigt fremover at videreføre og styrke bestræbelserne på at ændre markedet for energiforbrugende udstyr ved gennem regulering eller frivillige aftaler at indføre minimumskrav til energieffektivitet for husholdningsapparater, elmotorer, elvandvarmere, luftkonditioneringsanlæg, pumper osv.

Det foreslåede retsgrundlag for direktivet er artikel 95, TEF (tidligere Traktatens artikel 100 A) og det skal derfor behandles efter proceduren med fælles beslutningstagen i artikel 251, TEF (tidligere Traktatens artikel 189 B). Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal efter proceduren med fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet efter artikel 251.

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke, og der lægges alene op til en orienterende debat på rådsmødet.

2. Nærhed og proportionalitet

Kommissionen gør ikke eksplicit rede for, hvordan forslaget forholder sig til principperne om nærhed og proportionalitet.

Kommissionen oplyser dog at nogle medlemsstater allerede er i færd med at vedtage bestemmelser vedrørende energieffektiviteten for forkoblinger til lysstofbelysning. Sådanne bestemmelser kan medføre hindringer for samhandelen med disse varer inden for EU, og der er således et behov for regulering på fællesskabsniveau.

Kommissionen har drøftet muligheden for i stedet at indgå en frivillig aftale. En sådan aftale er imidlertid ikke en mulig løsning, idet der importeres forkoblinger til EU i betydeligt omfang. Hvis EU-producenterne forpligtede sig til frivilligt at afvikle forkoblinger med lav effektivitet, ville der være en risiko for, at markedet ville blive overtaget af producenter fra tredjelande, der ville blive mere konkurrencedygtige ved ikke at være belastede af omkostningsforøgende forpligtelser til en sådan afvikling.

Nærværende direktiv er et supplement til eksisterende EU-regulering vedr. energieffektivisering.

3. Formål og indhold

Formålet med direktivet er at opnå omkostningseffektive energibesparelser i lysstofbelysning, som ikke kan opnås med andre foranstaltninger. Direktivet omfatter kun nyfremstillede forkoblinger.

Direktivet indeholder bestemmelser, der sikrer en afvikling af de mindst energieffektive forkoblinger. Den europæiske sammenslutning af belysningsfabrikanter, CELMA, indførte i 1997 en energiklassifikation for forkoblinger. Efter denne

ordning inddeles forkoblinger i grupperne A, B, C og D, hvor D er de mest energikrævende. Forslaget indebærer en trinvis skærpelse af kravene med lange overgangsperioder. Første niveau, der afvikler klasse D, skal træde i kraft et år efter vedtagelsen af direktivet. 3 år senere afvikles klasse C. Forslaget sidste fase, afvikling af klasse B, gennemføres efter yderligere 3 år på grundlag af markedssituationen til den tid.

4. Høring

Forslaget har været sendt i høring til en række organisationer. Nesa har fremsendt et høringssvar, der bakkes op af Danske Elværkers forening og Elfor. Derudover har Lysteknisk Selskab koordineret et fælles svar fra en høringsgruppe bestående af arkitekter, rådgivende ingeniører, armaturproducenter, Statens Byggeforskningsinstitut samt Delta Lys og Optik. Endelig er der indkommet høringssvar fra En ergicenter Vest, og Forbrugerrådet.

Af høringssvarene fremgår, at man generelt er positive overfor Kommissionens initiativ, men at forslaget på enkelte punkter bør forbedres.

Det går igen i høringssvarene, at forkoblingernes energiforbrug bør ses i sammenhæng med lysudsendelsen, idet nogle af de forkoblinger med lavt energiforbrug samtidig nedsætter lysstofrørets lysudsendelse væsentligt. Problemet er størst for forkoblinger klassificeret i B-gruppen. Det anbefales derfor, at der sker en revision af forslaget på dette punkt før B-gruppen afvikles. Ændringsforslaget har ingen praktisk betydning for afvikling af forkobling i grupperne C og D.

Det fremhæves desuden, at der kan forventes større energibesparelser end de anførte, da der forventes en betydelig teknologiske udvikling af de elektroniske forkoblinger. Desuden kan udviklingen fremmes ved at afkorte overgangsperioderne.

5. Gældende dansk ret

Der er ingen gældende dansk ret på området.

6. Konsekvenser for Danmark

Forslaget indebærer ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark, idet det vil kunne gennemføres i form af en bekendtgørelse.

Forslaget indebærer begrænsede økonomiske konsekvenser i form af øgede udgifter til tilsyn og kontrolforanstaltninger.

Der vil være positive miljømæssige konsekvenser af forslaget. Kommissionen skønner, at der som følge af effektivitetskrav til forkoblinger kan opnå en samlet besparelse i EU i 2020 på 12 TWh/år svarende til 6 mio. tons CO₂/år (forudsat en vedtagedato for direktivet den 1.1.2001).

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Med skrivelse af 20. september 1999 modtog udvalget et grundnotat vedrørende forslaget.

4. Kommissionens meddelelse om en styrkelse af den nordlige dimension af europæisk energipolitik

1. Baggrund

Som opfølgning på et forslag fra finsk side fremlagde Kommissionen i 1998 en meddelelse om "en nordlig dimension i unionens politikker", som fik støtte fra Det Europæiske Råd i Wien i 1998. Energisektoren er udpeget som en af de centrale sektorer, som kan forventes at få et betydeligt udbytte af en nordlig dimension. Konceptet "den nordlige dimension" fokuserer på landene omkring Østersøen og de nordvestlige regioner af Rusland . Der findes betydelige energiresourcer i dette område, og de kan udgøre en vigtig strategisk reserve for Europas energibehov.

Kommissionen forventes at fremkomme med en ny meddelelse som vil omhandle energisektoren. Denne meddelelse, som vil blive præsenteret på rådsmødet, er endnu ikke modtaget. Det forventes, at den vil gennemgå energiaspektet af den nordlige dimension, og vurdere hvad denne region kan tilføre EU i relation til Fællesskabets energipolitiske målsætninger.

På grundlag af meddelelsen har formandskabet fremlagt et sæt rådskonklusioner, som understreger relevansen af et samarbejde med denne region for Fællesskabets energipolitiske målsætninger. Der lægges op til, at Rådet anerkender et forstærket samarbejde med særlig fokus på styrkelse af de institutionelle rammer, tættere samarbejde med industrien, støtte til udbygning af infrastrukturen (el og gas), udvikling og styrkelse af miljødimensionen på energiområdet samt en fortsat forbedring af den nukleare sikkerhed.

2. Nærhed og proportionalitet

Spørgsmålet om nærhed og proportionalitet behandles ikke i udkastet til rådskonklusioner. En indsats på nationalt niveau (fx bilateralt samarbejde med de pågældende lande) på de områder, udkastet til rådskonklusioner omhandler, kan kun delvist stå i stedet for en indsats på fællesskabsniveau, hvis de anførte mål skal opnås.

3. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Forslag til direktiv om adgang for elektricitet fra vedvarende energi til det indre elmarked

1. Baggrund

EU-Kommissionen tog første skridt til en strategi for vedvarende energi (VE) ved hvidbogen for vedvarende energi (KOM (97)599, som blev fremlagt den 26. november 1997. Hvidbogens mål er at fordoble andelen af VE til 12 pct. af energiforbruget i år 2010. Rådet erklærede sig i sin resolution fra 8. juni 1998 enig i, at der var behov for denne betydelige vækst i VE-produktionen.

I Kommissionens "Rapport til Rådet og Europa-Parlamentet om harmoniseringsbehovene" (KOM(98)167 endelig udgave) af 16. marts 1998 giver Kommissionen udtryk for, at der er behov for et decideret VE-direktiv til at understøtte VE-udviklingen. Rådet noterede sig Kommissionens rapport med interesse i ovennævnte resolution af 8. juni 1998, og Europa-Parlamentet anmodede i sin resolution af 17. juni 1998 Kommissionen om at fremlægge et forslag om fælles EU-regler. Det tyske formandskab fremlagde den 22. januar 1999 et oplæg, hvori der lægges op til en debat om, hvorvidt der bør fastlægges særlige EU-regler om VE's adgang til det indre elmarked, og hvordan disse i givet fald bør udformes. Da oplægget må forventes at få indflydelse på et kommende direktivudkast har det været sendt til høring.

På rådsmødet den 11. maj 1999 blev der vedtaget et sæt Rådskonklusioner, som opfordrer Kommissionen til at fremlægge et forslag til fællesskabsregulering af VE's adgang til det indre elmarked.

Punktet er sat på dagsordenen med henblik på en orientering fra Kommissionen.

2. Nærhed og proportionalitet

Kommissionen har tidligere peget på, at der er et klart behov for en ramme af regler på fællesskabsniveau om VE's adgang til elmarkedet, jfr. Kommissionens første rapport til Rådet og Europa-Parlamentet om harmoniseringsbehovene, KOM(98)167 af 16.3.98.

3. Høring

I lyset af at drøftelsen af spørgsmålet om fællesskabsregulering af VE's adgang til det indre elmarked reelt er indledt, uden at der foreligger et formelt forslag til retsakt fra Kommissions side, har formandskabets oplæg samt et notat baseret herpå været sendt i høring i EF-specialudvalget for energipolitiske anliggender. Der var ingen bemærkninger.

Desuden er notatet den 7. april 1999 sendt i høring til 69 parter med svarsfrist den 21. april 1999. I notatet berøres alle centrale spørgsmål vedrørende en eventuel kommende regulering.

Energistyrelsen har modtaget 10 skriftlige svar. Alle høringsparter bakker op om EU's initiativ til at skabe fælles regler for VE-el.

Definition af VE

Organisationen for Vedvarende Energi (OVE) og Danske Elværkers Forening (DEF) fremfører, at VE-el skal defineres som alle typer for vedvarende energi med undtagelse af el fra store vandkraftværker, idet disse ikke har behov for støtte. Det Danske Handelskammer (DDH) finder, at vandkraft skal inkluderes på grund af CO₂-neutraliteten, men at biomasse og affald ikke skal inkluderes som VE, idet der her er tale om fornybare og ikke uudt ømmelige ressourcer.

Fælles EU-regler

Både Energibevægelsen OOA, DEF, OVE og DDH fremhæver, at fælles EU-regler vedr. tilskud, støtte, kvoter og samhandel er nødvendigt, hvis en effektiv og ikke-diskriminerende udvikling og kommercialisering skal finde sted. DDH finder, at en model skal udvikles til at afklare, hvordan alle økonomiske reguleringer (inkl. skatter, grønne afgifter og transmissionsafgifter m.v.) påvirker på risdannelsen i medlemslandene. OOA påpeger, at samhandel med VE-beviser kun skal kunne foregå mellem lande med obligatoriske kvoter. OVE fremfører, at de obligatoriske kvoter ikke må virke begrænsende for de enkelte landes VE-udbygning, det skal være minimumskvoter.

Særlige støtteordninger for 'svage' VE-teknologier og småproducenter

DEF, OOA og OVE fremfører, at et fuldt liberaliseret VE-marked vil true små og endnu ikke markedsmodnede VE-teknologier. Nødvendigheden af særlige støtteordninger understreges. OOA specificerer, at denne støtte kan ske ved dels supplerende subsidier, dels højere mindstepris for VE-beviser. Danske Fjernvarmeværkers Forening (DFE) fremfører, at forbrugerejet i det danske fjernvarme- og kraftvarmesystem ikke må sættes over styr, hvorfor småskala anlæg bør kunne tildeles flere VE-beviser pr. MWh end store anlæg. Kommunernes Landsforening (KL) finder samstemmende, at der skal tages hensyn til de lokale myndigheders aktiviteter, og at VE-udviklingen skal ske i tæt samarbejde med kommunerne. OVE finder, at lokalt ejerskab skal sikres ved at etablere begrænsninger for, hvor meget VE-kapacitet den enkelte person og virksomhed må eje.

Stabile markedsforhold

Både OVE, DFE og OOA fremhæver behovet for stabile markedsforhold i form af stabile priser og afsætningsgaranti. DFE og OVE ønsker, at der etableres en 10-årig pris- og afsætningsgaranti. OVE og OOA fremfører, at VE-el fortsat skal garanteres salg og således fortsat gives prioritet til elnettet. Dansk produceret VE-el skal have forrang vis-a-vis udenlandsk VE-el. OOA fremhæver, at stabile markedsforhold også bør etableres ved, at kvotens størrelse tager udgangspunkt i den faktiske mulighed for at øge VE-produktionen. DDH fremfører, at en prisgaranti ikke må være for høj - administrativt fastsatte priser bør ikke overstige de langsigtede produktionsomkostninger ved anden elproduktion.

-

4. Gældende dansk ret

Området er reguleret af elforsyningsloven og Lov om tilskud til vedvarende energi.

5. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Spørgsmålet om VE og det indre marked har været berørt i forbindelse med behandlingen af

Kommissionens Hvidbog om vedvarende energi. Hvidbogen om vedvarende energi har været nævnt til orientering i Folketingets Europaudvalg ved mødet den 7. maj 1998. Grundnotat om Hvidbogen om vedvarende energi blev oversendt til udvalget den 1. maj 1998. Udvalget blev senest orienteret skriftligt i sagen den 29. april 1999 med aktuelt notat om Rådsmødet den 11. maj 1999 og mundtligt på mødet i Europaudvalget den 7. maj 1999.

-